

TÜRKİYE'DE ELEKTRİK FATURALARINDA BULUNAN VERGİLER AVRUPA ÜLKELERİ ARASINDA EN DÜŞÜK SEVİYELERDE

Bu nedenle tüketiciler tedarikçi değiştirirken daha avantajlı konumda bulunuyor

akıllı tarife

Özet

Türkiye, elektrik talebini arttıran güçlü bir ekonomik büyüme ve demografik gelişim sürecinden geçmektedir. Talepteki artışları karşılayabilmek için devlet, elektrik sektöründe serbestleşme politikaları başlatmıştır. Avrupa'daki enerji piyasalarına benzer şekilde, serbestleşme süreci piyasada yer alan oyuncuların sayısını arttırmış ve elektrik tüketicilerinin indirimli elektrik kullanabilmesinin önünü açmıştır. Elektrik faturasında yer alan vergilerin oranı yükseldikçe tedarikçilerin sundukları indirimlerin tüketicilerin elektrik faturalarına olan etkisi azalmaktadır.

Türkiye'de elektrik faturaları 2016 yılı itibariyle üç ana kategoriden oluşmaktadır: Enerji bedeli, dağıtım bedeli ve vergiler. Elektrik faturasındaki vergilendirme başlığı diğer Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla oldukça küçüktür (AB ortalaması %37, Türkiye %19). Bu vergilerin büyük bir çoğunluğu devlet tarafından (KDV %18) ve belediyeler tarafından (Belediye (Elektrik)Tüketim Vergisi %5) toplanmakta olup devlet harcamalarında kullanılmaktadır. Bunun dışında kalan %80'lik tutar ise elektrik masrafı ve dağıtım masrafından oluşmaktadır.

Piyasaya yeni giren tedarikçilerin müşteri çekme isteği ve düşük vergilendirme, tedarikçilerin müşteri çekebilmek amacıyla indirimleri daha da arttırması için alan açmaktadır. Senelik 3.600 kWh'ın üzerinde elektrik tüketen tüketiciler, Serbest Tüketici olarak adlandırılırlar ve serbestleşme süreci ile birlikte çoğalmış olan tedarikçiler arasından en yüksek indirim vereni seçmeye yönelirler. Bu süreç dahilinde 2018 yılına kadar bu limitin kaldırılması ve indirimlerin tüm elektrik tüketicilerine uygulanabilmesi planlanmaktadır. Limitin kaldırılması, aynı AB ülkelerinde olduğu gibi, tüketicilerin elektrik masraflarının önemli ölçüde azalması anlamına gelmektedir.

İçindekiler

Türkiye’de Elektrik Faturasında Yer Alan 4 Ana Başlık	4
Türkiye’de Enerji Vergileri Oldukça Düşüktür	5
Türkiye ve AB ülkelerinin karşılaştırılması	5
Düşük vergiler tedarikçi değiştirmek için müşteriyi teşvik eder	6
Enerji vergileri AB’de neden daha yüksek?	6
Avrupa Birliği ülkelerine ait özellikler	6
Türkiye örneği üzerine odaklanmak	7
Fransa örneği üzerine odaklanmak	7
Sonuç	10
EK	11

Türkiye’de Elektrik Faturasında Yer Alan 4 Ana Başlık

Elektrik faturaları dört ana başlıktan oluşur. (bir sonraki sayfada 2016 yılına ait örnek mesken faturasını inceleyebilirsiniz¹ :

- Enerji tüketim bedeli
- Dağıtım bedeli
- Enerji vergileri (TRT payı, Enerji Fonu, BTV)
- KDV

Enerji tüketim bedeli tüketicilerin kullandığı elektrik fiyatı ile ilişkilendirilmiş enerji bedelidir. Türkiye’de mesken ve ticarethane faturalandırmaları arasında yapısal bir farklılık bulunmamaktadır. Buna karşın harcanan enerji miktarı ve fiyatı bu iki grup için farklılıklar gösterebilmektedir.²

Dağıtım bedeli elektriğin dağıtım sürecinde oluşan maliyetler sebebiyle dağıtıcı firmaya ödenmektedir. Bu maliyetlerin bir kısmı elektriğin geriliminin mesken ve ticarethane kullanımına uygun hale getirilmesi amacıyla düşürülmesinden kaynaklanmaktadır.

Enerji vergileri kısmı ise *Belediye (Elektrik) Tüketim Vergisi, Enerji Fonu ve TRT payından oluşur*. Belirtilen üç vergi türü de mesken ve ticarethanelerden aynı oranlarda alınmaktadır.

KDV ise bütün mal ve hizmetlerde de uygulanan Katma Değer Vergisi’dir. Bu vergi yukarıda belirtilen tüm *bedellerin toplamına* uygulanmaktadır. (tüketim bedeli, dağıtım bedeli ve enerji vergileri)

Meskenler için örnek fatura bileşimi

Temmuz 2016	TL/ kWh	Pay (%)
Enerji Bedeli	0,221020	53,59%
Dağıtım Bedeli	0,110813	26,87%
Enerji Fonu (%1)	0,002210	0,54%
TRT Payı (%2)	0,004420	1,07%
Belediye Tüketim Vergisi (%5)	0,011051	2,68%
<i>Brüt Toplam</i>	<i>0,349515</i>	<i>84,75%</i>
KDV (%18)	0,062913	15,25%
Toplam	0,412427	100,00%

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) son yayınladığı verilere göre, sanayi ve mesken arasında birim fiyat ödemeleri açısından dikkate değer farklar olduğu belirtilmiştir. Daha da önemlisi, iki tip tüketicinin de toplam faturalarındaki *birim elektrik fiyatlarında artışlar* gözlemlenmiştir. (Aşağıdaki tabloya bakınız). Bu artışa vergiler sebep olmamış, aksine enerji ve dağıtım maliyetlerindeki artışlardan kaynaklanmıştır. Bu durum fiyat artışları genellikle vergilendirme kaynaklı olan AB ülkeleriyle zıtlık göstermektedir³. Türkiye’nin vergilendirme başlığı diğer 28 AB ülkesine kıyasla oldukça küçük kalmaktadır.

¹ Erkan Erdogdu, Energy Market Regulatory Authority; ‘Some thoughts on the Turkish Electricity Distribution Industry’, 2009

² The energy sector: A quick tour for the investor, Deloitte study November 2013 commissioned by the Turkish Prime Ministry Investment Support and Promotion Agency.

³ Power Statistics and Trends, (Eurelectric - electricity for Europe) 2013 http://www.eurelectric.org/media/113667/power_statistics_and_trends_2013-2013-2710-0001-01-e.pdf

Türkiye'deki Elektrik Tüketimi 2014 - 2015 ¹

Kuruş/kWh

	2014		2015	
	<u>İlk 6 ay</u>	<u>İkinci 6 ay</u>	<u>İlk 6 ay</u>	<u>İkinci 6 ay</u>
Mesken	35,4	37,4	38,9	38,9
Sanayi	23,4	23,6	24,4	24,4

Not: Yukarıdaki tablo mesken ve sanayi tüketicilerinin ilk altı ay boyunca ve son altı ay boyunca kullandığı 1kWh elektrik fiyatlarını yansıtmaktadır.

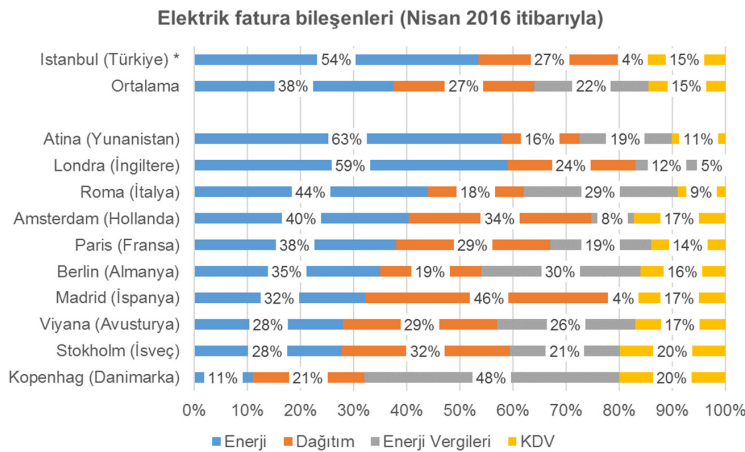
Türkiye'de Enerji Vergileri Oldukça Düşüktür

Türkiye ve AB ülkelerinin karşılaştırılması

Vergiler ve harçlar Avrupa'da elektrik faturalarının çok büyük bir kısmını oluşturduğu için birim elektriğin uygun fiyatta satın alınabilmesini zorlaştırır. AB'deki politika yapıcılar mesken ve sanayi tüketicilerini korumak amacıyla tavan fiyat uygulaması ve fiyat indirimi gibi seçeneklere başvurmuşlardır².

2013 yılında Avrupa Birliği elektrik fiyatlarının son dört ardışık yıl boyunca sürekli olarak arttığını belirtti. Belirtilen diğer ilgi çekici faktör ise elektrik şirketlerinin bu zarara sebep olup olmadığını kesin olarak saptanamamasıydı. Eurostat katılımcı ülkelerin verilerini uyum içerisinde sunmaya çalışsa da fiyatlandırma verileri her ülke için farklılık göstermektedir. Farklı ülkeler farklı başlıklar altında farklı harcamaları açıklarlar. Örneğin, yenilenebilir enerji desteği İspanya'da vergi ve harçlar adı altında yer alırken, İngiltere'de tüketim ve dağıtım adı altında bulunur. Buna rağmen, Eurostat farklı ülkelerin fatura verilerini üç ana başlıkta birleştirmeye çalışmaktadır: enerji tüketimi ve tedarik, dağıtım maliyeti ve vergiler (veya harçlar).

Türkiye, yukarıda belirtilen dört segmentin fatura üzerindeki dağılımı açısından AB ülkelerine göre elektrik tüketicisinin avantajına olan bir performans sergilemiştir. Vergilerin toplam payı (%19) birçok Avrupa ülkesine göre çok daha azdır (Danimarka'da elektrik faturalarının %68'i vergilerden oluşur) (Aşağıdaki tabloya bakınız)³.

¹ Türkiye İstatistik Kurumu, Elektrik ve Doğal Gaz Fiyatları, II. Dönem: Temmuz-Aralık 2015. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21585>

² Power Statistics and Trends, (Eurelectric electricity for Europe) 2013 http://www.eurelectric.org/media/113667/power_statistics_and_trends_2013-2013-2710-0001-01-e.pdf

³ Household Energy Price Index for Europe, April 2016 Review, VaasaEtt Global Energy Think Tank.

Düşük vergiler tedarikçi değiştirmek için müşteriye teşvik eder

Tüketicilerin faturalarına yansıyan tasarruflar enerji tüketim bedeline ve enerji tüketim bedelinin faturada kapladığı alana bağlıdır. Yukarıdaki tabloda belirtildiği üzere **Temmuz 2016 itibariyle Türkiye’de bu kısım fatura tutarının %54¹ ’ünü** oluşturmaktadır. Bu durum Serbest Tüketici adaylarına daha rekabetçi fiyatlandırma seçenekleri sunan tedarikçilere geçiş imkânı sağlar. Bu imkân Türkiye’de tedarikçilerin sunduğu indirimler sayesinde oluşmaktadır.

Elektrik üretimi piyasasındaki serbestleşme ile birlikte piyasada rekabet eden firmaların sayısı da artmaktadır. Bu durum görevli elektrik satış şirketleri ve müşteri çekerek pazar payı kazanmak isteyen alternatif tedarikçiler arasındaki rekabeti daha da arttırmaktadır.

Türkiye’de tüketiciler devlet tarafından belirlenen indirim sisteminden faydalanabilirler. Tüketicilere sunulan indirimler enerji bedeli üzerinden yapılmakta olup, geriye kalan dağıtım bedeli ve vergiler tüm müşteriler için aynı oranlarda alınmaktadır.

Aşağıda iki farklı meskenin elektrik tüketim profillerine göre ne kadar tasarruf yapabileceği gösterilmiştir. Her iki durumda da enerji tüketimi üzerinden yapılan indirim %10 tutarındadır:

Örnek 1: İstanbul’da üç kişinin yaşadığı, 90m² alana sahip, doğal gaz ile ısınan ve minimal klima kullanımı olan bir hane 4.000 kWh tüketim yapar. Bu hane indirimli olarak yıllık toplam 1.650 TL elektrik faturası öderken, indirimli olarak toplam 1.537 TL elektrik faturası öder. Böylece yıllık olarak 112,7 TL tasarruf etmiş olur. Bu da elektrik faturası üzerinden yıllık %6,8 tasarrufa tekabül eder²

Örnek2: Dört kişinin yaşadığı kırsal bir alanda bulunan 120 m² alana sahip olan ve çoğunlukla elektrik enerjisi kullanılan bir ev ise 7.000 kWh gibi daha yüksek bir tüketim oluşturur. Bu durumda ise ikinci hane elektrik faturasından yıllık 197,2 TL tasarruf yapmış olur (indirimli 2.887 TL indirimli 2.690 TL yıllık fatura toplamı). Bu durum da yıllık fatura toplamı üzerinden %6,8’lik bir indirim tekabül eder³.

Enerji vergileri AB’de neden daha yüksek?

Avrupa Birliği ülkelerine ait özellikler

2008 ve 2012 yılları arasında AB ülkelerinin geneli tüketicilerin elektrik harcamalarında artış gözlemlenmiştir.

Aşağıdaki tablo AB üyesi 28 farklı ülkede kesilen faturaların içeriklerinin geçirdiği değişimi göstermektedir. (2.500 kWh ve 5.000 kWh tüketimi olan tüketiciler için geçerlidir)⁴

Elektrik Faturası İçeriği	Artış Miktarı (%) (2008-2012)
Enerji ve Tedarik Maliyeti	%9,5
İletim Maliyeti	%11,5
Vergiler ve Harçlar	%29

¹ EPDK’nın açıkladığı 2016 III. Çeyrek tarifelerine göre.

² Fatura yapısı ve tasarruf hesaplamaları için Ek bölümünü inceleyebilirsiniz. Hesaplamalarda Temmuz 2016 fiyatları kullanılmıştır

³ Fatura yapısı ve tasarruf hesaplamaları için Ek bölümünü inceleyebilirsiniz. Hesaplamalarda Temmuz 2016 fiyatları kullanılmıştır

⁴ Power Statistics and Trends, (Eurelectric electricity for Europe) 2013 http://www.eurelectric.org/media/113667/power_statistics_and_trends_2013-2013-2710-0001-01-e.pdf

Yukarıda gözlenen trend sanayi ve mesken tüketicileri için benzer özellikler taşımaktadır. Özellikle sanayi tipi tüketicilerin enerji maliyetleri görece sabit ilerlerken, vergiler hızla artmıştır. Bu nedenle AB ülkelerinde mesken ve sanayi tüketicilerine uygulanan toplam vergiler arasında bir ayırım meydana gelmektedir.

AB tarafından, 2008 ve 2013 yılları arasında *Avrupa'da yalnızca üç ülkenin vergi ve harçları düşürdüğü* belirtilmiştir. Belçika ortalama %2,6, Lüksemburg %0,4 ve İrlanda %1,4 oranlarında vergi indirimi uygulamıştır. Buna karşın, bazı Avrupa Birliği ülkeleri aynı dönemde harç ve vergilerde çok yüksek miktarlarda artış uygulamıştır (Letonya %394, Yunanistan %82, Portekiz %108). Bu durumda AB'de fatura içeriğinin yalnızca yarısından azı piyasa faktörleri tarafından şekillenmektedir. Faturaların büyük bir parçası regülasyonlar, vergiler ve harçlar ile şekillenmektedir.

Vergilerdeki artışın ana nedeni AB'de ve dünyanın büyük kısmında devletlerin vergilendirmeyi **yenilenebilir enerji üretimini desteklemek** için kullanmalarıdır. Bu nedenle, enerji sektöründeki vergi ve harçların artışının devletlerin klasik enerji kaynakları yerine yenilenebilir kaynaklara yönelmesinden kaynaklanması şaşırtıcı olmamalıdır.

2012 yılı itibarıyla Avrupa Birliği 120-140 milyar € büyüklüğünde bir yatırımı enerji sektörünü kalkındırma girişimlerine yapmıştır. Bu harcamaların içerisinde 40 milyar € ile en büyük paya sahip olan yenilenebilir enerji sektörü olması, AB'nin bu yolda atmakta olduğu ve atacağı ciddi adımları göstermektedir.

Ek olarak, birçok AB ülkesi düşük gelirli haneler için sübvansiyon ve ödeme kolaylıkları da sağlamıştır. Bu durum Avrupa'da serbestleşmekte olan enerji piyasasının ve son yıllarda artan enerji fiyatlarının bir sonucu olarak görülebilir. Fiyatlar piyasa tarafından belirlendiğinden ve rekabetin tam olarak fiyatları aşağı çeken bir etki göstermemesinden dolayı serbestleşmiş olan elektrik piyasalarında tüketicilerin korunması zorunlu hale gelmiştir.

Devletler hedeflenen tüketiciler için elektriğin daha rahat ulaşılabilir ve satın alınabilir olmasını sağlamak amacıyla sosyal nitelikli tarifeler oluşturmuşlardır. İlk aşama bu uygulamalardan faydalanacak olan düşük gelirli kişileri gerekli sosyal politikalarla belirlemektir. Ülkeler arasında farklılık göstermekle beraber genel olarak Avrupa'da ortalama gelir seviyesinin %60 altında olan kişiler düşük gelirli sınıfına girerler ve bu yardımdan faydalanabilecek konumda olurlar. Şunu da belirtmek gerekir ki, bu tarifeler, devletlerin tüketicilerini koruyabilmeleri için kullanılan yöntemlerden sadece bir tanesidir. Devletlerin tarife ve tarife dışı desteklerle birlikte tüketicileri korumaları Avrupa'da alışılmış bir durumdur.

Türkiye örneği üzerine odaklanmak

Türkiye'de elektrik faturaları üzerinde bulunan vergiler aşağıdaki şekildedir:

1. **TRT Payı:** Bu vergi Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nun finansmanında kullanılmak üzere elektrik tüketim bedelinin %2'si oranında alınır (2015 yılında TRT finansmanının %48'i elektrik tüketimi üzerinden alınan vergilerden oluşmuştur)¹.

1 TRT'nin Bilgi Edinme Hakkı kapsamında verdiği yanıt. Mart 2016

2. **Enerji Fonu:** Bu vergi Türkiye Enerji Fonu'na aktarılır ve elektrik tüketim bedelinin %1'i tutarında tahsil edilir. Bu fon Türkiye Cumhuriyeti tarafından ülke refahını arttırmak ve ülkenin yenilenebilir enerji kaynaklarının işlenişini arttırmak amacıyla kurulmuştur. Bilhassa Enerji Fonu vergisi enerji verimini arttıran ve yenilenebilir enerji kaynaklarını geliştirmeyi amaçlayan bilimsel konular üzerinde çalışan araştırma ve geliştirme süreçlerini desteklemek amacıyla kullanılır.
3. **Belediye Tüketim Vergisi:** Bu vergi toplam elektrik tüketim bedelinin %5'i tutarında alınan bir vergidir. Bu verginin ana amacı belediyelerin gelirlerini arttırmaktır. Tüketiciler bu vergiyi tedarikçilere öderler ve tedarikçiler de sonrasında belediyelere bu ödemeyi gerçekleştirirler. Belediyeler bu verginin gelirlerini, çöp toplama faaliyetleri ve çevre koruma aktiviteleri için kullanırlar.
4. **KDV:** Katma Değer Vergisi doğrudan devlet tarafından alınan ve fatura tutarının %18'i olarak tahsil edilen bir vergi türüdür. Vergi bütün, elektrik tüketim bedelini, dağıtım bedelini ve intikal ettirilmiş diğer vergileri (BTV, TRT Payı, Enerji Fonu)¹ kapsar. KDV, üretim, dağıtım ve tüketim sürecinin tamamında tahsil edilir.

Türkiye'deki vergilendirme seviyesi diğer bütün AB ülkelerine göre tüketiciler için daha avantajlıdır. Ortalama olarak **AB ülkelerindeki vergiler faturanın %37'sini** oluştururken, **Türkiye'de bu oran %19'da** sınırlı kalmıştır. Vergiler görece olarak fatura içerisinde düşük bir paya sahip olduklarından, elektrik faturalarının kalan büyük kısmının (enerji bedeli) tedarikçilerin inisiyatifinde olduğu görülmektedir. Devlet serbestleşmeyi sürdürdükçe ve özel sektör aktörlerinin piyasaya girişinin önünü açtıkça sektör içinde ileride daha fazla hareket alanı ve daha fazla rekabet oluşacağını söyleyebiliriz.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimini teşvik edebilmek için EPDK 2011 **yılında Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması'nı (YEKDEM)** devreye almıştır. YEKDEM olarak da bilinen tarife garantisi mekanizması üretim kaynaklarına göre ücretlerin belirlendiği on yıllık bir anlaşmadır. Örneğin, güneş enerjisi tarifesi 13,3 ABD Doları cent/kWh iken elektriğin normal satış fiyatı 7,3 ABD Doları cent/kWh olarak belirlenmiştir². Bu tarife tedarikçiler tarafından ödenir ve tüketicilerin ödedikleri enerji bedellerine dolaylı olarak yansıtılmaktadır. Tedarikçilerin YEKDEM için yaptıkları ödemeler tamamen satış miktarlarına ve pazar paylarına bağlıdır. Bu da en fazla satış yapan tedarikçinin YEKDEM'e en fazla ödeme yapan firma olmasını ifade eder. Bu durumda, fonlama işlemi bütün şirketler tarafından yapıldığından ve fonu sadece yenilenebilir enerji şirketleri kullanabildiğinden, bütün şirketler yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş yapmak için teşvik edilmiş olur.

Fransa örneği üzerine odaklanmak

Fransa'da kanunlar tüketicilerin aylık tüketim miktarı üzerinden vergi alınmasına izin vermektedir. 2010 yılında yürürlüğe giren elektrik vergilendirmesine dair kanunun belirttiği üzere, vergiler yerel seviyede uygulanamamakta ve müşteriler tükettikleri elektrik üzerinden vergilendirilmektedir.

Fransa'da elektrik kullanımı üzerinden uygulanan bir kısım vergiler şunlardır:

1. **The Contribution Tarifaire d'achèminement (CTA) :**

Bu vergi elektrik ve gaz dağıtım şirketlerinde (örneğin: EDF, Engie vb.) çalışanların sosyal sigorta ve emeklilik programlarının finansmanında kullanılmaktadır.

¹ Taxation and Investment in Turkey 2014, Deloitte Study 2014 <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-turkeyguide-2014.pdf>

² Future of Renewable Energy resources Support Mechanism in Turkey, Herdem Attorney's at Law. <http://herdem.av.tr/present-future-renewable-energy-resources-support-mechanism-turkey-yekdem/>

2. The Contribution au Service Public d'Electricité (CSPE).

Bu vergi doğrudan devlet tarafından toplanmakta olup tüketilen her MWh için 22,5 € olarak (Ocak 2016 itibarıyla) belirlenmiştir. Devlet bu vergiyi yenilenebilir enerji üretimi için tarife garantisi mekaiizmaları ve elektrik ile ilgili diğer kamu giderlerini karşılamak amacıyla toplamaktadır.

3. The Taxes sur la Consommation Finale d'Electricité (TCFE)

Bu verginin oranı tüketicinin ikamet ettiği bölgeye göre değişir. Bu oran belediyeler tarafından yerel yönetimlerin aktivitelerine fon sağlanması amacıyla toplanır.

4. KDV

Katma Değer Vergisi iki ayrı orana bölünür. %5,5 olan ilk oran sabit abonelik ücreti üzerinden ve CTA üzerinden alınır. %20 olan ikinci oran ise tüketim ile birlikte CSPE ve TCFE üzerinden alınır.

Genellikle vergilerin iki katmanlı oluşu, tüketiciler üzerine ağır bir yük bindiği anlamına gelmektedir. Karşılaştırmalı olarak baktığımızda Fransa'daki %33'lük ve Türkiye'deki %19'luk vergiler Türkiye'deki tüketicilerin vergilendirme anlamında daha avantajlı olduğunu gösteriyor.

Sonuç

Türkiye’de faturanın vergiye ayrılan kısmının (%19) diğer Avrupa ülkelerine (Fransa %30’un üzerinde, Danimarka %65’in üzerinde vb.) kıyasla oldukça düşük olduğu göze çarpmaktadır.

Türkiye tüketicilerin üzerine fazla doğrudan vergi yükü bindirmeden YEKDEM aracılığıyla ve diğer yöntemlerle yenilenebilir enerjiyi geliştirmiş ve enerji sektörünü ilerletmiştir. Bu durum devletin ve EPDK’nın yenilenebilir enerjiyi geliştirme ve bunu yaparken vergileri düşük tutma hedefinden vazgeçmeme ilkelerine bağlılığını göstermektedir. Böylece Türkiye elektrik piyasası vergilendirme anlamında en tüketici dostu piyasalardan birisi haline gelmiştir.

Buna ek olarak vergilendirmenin düşük seviyelerde olması ve faturaların büyük bir bölümünün enerji harcamasından kaynaklanması, önümüzdeki yıllarda devletin koyduğu 3.600 kwh tüketim limitinin kalkmasıyla birlikte elektrik tedarikçilerinin tüketicilere daha fazla fiyat indirimi sağlamasına olanak tanıyacaktır. Bu da müşterilerin faturalarını kontrol altına alması ve tasarruf sağlaması bakımından çifte teşvik olacaktır. Hem vergilendirmenin düşük olması ve hem de Serbest Tüketici limitinin kalkmasıyla beraber artacak rekabetin fiyatları daha da aşağı çekmesi beklenebilir.

Bu da müşteriler için piyasa faktörlerinden olumlu yönde yararlanabilmek için bir teşvik oluşturmaktadır.

Sonuç olarak Türkiye’deki bir tüketici açık bir şekilde diğer Avrupa ülkelerindeki tüketicilere göre vergiler bakımından oldukça avantajlıdır. Önümüzdeki yıllarda Türkiye’de elektrik faturasında yer alan kalemlerin (tüketim, dağıtım ve vergiler) değişimi ve müşteri dostu politikaların (örneğin Serbest Tüketici limitinin kaldırılması gibi) ne derece uygulandığı incelenerek Türkiye’nin elektrik piyasasındaki elverişli ortamın devam edip etmeyeceği takip edilmelidir. Mevcut olarak işaretler olumlu yönde gözükmektedir.

		Açıklanan indirim oranı (%) %10,0	
	EPDK tarifesi - Temmuz 2016 (TL)	Pay (%)	İndirimli fiyatlar
Enerji Bedeli (TL / kWh)	0,2210	%53,59	0,199
Dağıtım Bedeli (TL / kWh)	0,1108	%26,87	0,111
Energy Fonu (%1)	0,0022	%0,54	0,002
TRT Payı (%2)	0,0044	%1,07	0,004
Belediye Tüketim Vergisi (%5)	0,0111	%2,68	0,010
Brüt toplam	0,3495	%84,75	0,326
KDV (%18)	0,0629	%15,25	0,059
Toplam fiyat (TL /kWh)	0,4124	%100,00	0,384
		Elektrik faturasına yansıyan toplam indirim oranı (%)	%6,83
		Yıllık tasarruf tutarı (TL)	112,7 ₺

3 kişilik bir ailenin yaşadığı 90m² alana sahip, doğal gaz ile ısınan ve asgari klima kullanımı ve yıllık elektrik tüketimi 4.000 kWh olan bir apartman dairesi

		Yıllık tüketim (kWh) 4 000	
		Açıklanan indirim oranı (%) %10,0	
	EPDK tarifesi - Temmuz 2016 (TL)	Pay (%)	İndirimli fiyatlar
Enerji Bedeli (TL / kWh)	884,1 ₺	%53,59	795,7 ₺
Dağıtım Bedeli (TL / kWh)	443,3 ₺	%26,87	443,3 ₺
Enerji Fonu (%1)	8,8 ₺	%0,54	8,0 ₺
TRT Payı (%2)	17,7 ₺	%1,07	15,9 ₺
Belediye Tüketim Vergisi (%5)	44,2 ₺	%2,68	39,8 ₺
Brüt toplam	1 398,1 ₺	%84,75	1 302,6 ₺
KDV (%18)	251,7 ₺	%15,25	234,5 ₺
Toplam fatura tutarı	1 649,7 ₺	%100,00	1 537,0 ₺
		Elektrik faturasına yansıyan toplam indirim oranı (%)	%6,83
		Yıllık tasarruf tutarı (TL)	112,7 ₺

4 kişilik bir ailenin yaşadığı 120m² alana sahip, elektrik ile ısınan ve düzenli olarak klima kullanan yıllık elektrik tüketimi 7.000 kWh olan kırsal alanda yer alan bir ev.

	EPDK tarifesi - Temmuz 2016 (TL)	Pay (%)	İndirimli fiyatlar
Enerji Bedeli (TL / kWh)	1 547,1 ₺	%53,59	1 392,4 ₺
Dağıtım Bedeli (TL / kWh)	775,7 ₺	%26,87	775,7 ₺
Enerji Fonu (%1)	15,5 ₺	%0,54	13,9 ₺
TRT Payı (%2)	30,9 ₺	%1,07	27,8 ₺
Belediye Tüketim Vergisi (%5)	77,4 ₺	%2,68	69,6 ₺
Brüt toplam	2 446,6 ₺	%84,75	2 279,5 ₺
KDV (%18)	440,4 ₺	%15,25	410,3 ₺
Toplam fatura tutarı	2 887,0 ₺	%100,00	2 689,8 ₺
		Elektrik faturasına yansıyan toplam indirim oranı (%)	%6,83
		Yıllık tasarruf tutarı (TL)	197,2 ₺